

Artikel 41. Kosten van schafting der equipages en aanschaffing van zeep, van 's Rijks wege aan de schepelingen verstrekt wordende en alle daarop vallende kosten, waaronder ook begrepen zeetraktementen van officieren, belast met het toezicht op de bereiding, zoomede voedingkosten van schepelingen, die tijdelijk aan den wal verblijven, met zes en twintig duizend gulden (f 26 000).

Artikel 45. Kosten van verpleging van zieken in hospitalen, burgergestichten en bij particulieren; transport van zieken; aanschaffing van geneesmiddelen en verdere behoeften voor de hospitalen en de schepen, zoomede ziekenkost voor die hospitalen; kosten van reinigingsbaden; kosten van voorziening in de geneeskundige hulp en verstrekking van geneesmiddelen aan het daarop rechthebbend militair en burgerpersoneel, vervoerkosten voor ouders, voogden en echtgenooten van zeemiliciens, die in de hospitalen zijn opgenomen, alsmede reis- en verblijfkosten voor gepensionneerden der zeemacht voor herkeuring opgeroepen, met negen duizend gulden (f 9 000).

Artikel 55. Aandeel in de loodsgelden en vaste bezoldigingen, benevens kostgelden der bemanningen van de loods-, inspectie- en peilingsvaartuigen; tijdelijke onderstand aan zieken; premieën aan schippers, alsmede aan het personeel van het stoomloodsvaartuig; kosten tot oefening van varensgezellen voor de loodsmansbetrekking; buitengewone belooning aan schippers, loodsen, enz., voor hulpbieding aan schepen in nood en het redden van schipbreukelingen; tegemoetkomingen voor geleden verliezen bij zeerampen; vergoeding aan loodsen, door force-majeure naar zee medegenomen en op eigen kosten naar hunne standplaatsen terugkeerende; belooning aan particulieren voor hulpbieding aan in nood verkeerende vaartuigen van het loodswezen, met drie en negentig duizend gulden (f 93 000).

Artikel 58. Kosten van huur van sleepbooten en andere vaartuigen voor diensten ten behoeve van het loodswezen, met negen duizend gulden (f 9 000).

Artikel 61. Kosten van het algemeen betonningsmagazijn te Enkhuizen:

a. bezoldiging van den directeur en magazijnmeester, zoomede arbeidsloonen en toelagen van het verdere personeel;

b. aanschaffing van materialen tot vervaardiging en herstelling van tonnen, enz.;

c. onderhoud, herstelling, wijziging en aanschaffing van de gebouwen, terreinen, werktuigen, enz., benevens alle daarop vallende kosten;

op onderdeel b met tien duizend zeshonderd zestien gulden, twee en veertig en een halven cent (f 10 616,42⁵).

Artikel 65. Kosten van instandhouding van de betooning en bebakening; onderhoud en herstelling van vaste zeemerken, zoomede subsidiën wegens onderhoud en herstelling van tot zeemerk dienende torens, met zeventien duizend gulden (f 17 000).

Artikel 72. Pensioenen en onderstanden, daarbij gerekend op eventuele uitkeeringen aan veroordeelde gepensionneerden of onderstand genietenden bij ontslag uit de gevangenis of 's Rijks werkinrichting, met zestig duizend gulden (f 60 000).

Artikel IV.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen, invoeging van nieuwe artikelen en verminderingen, wordt het totaal der IIde afdeeling verhoogd met tweehonderd vier duizend achthonderd een en zestig gulden zeventig en een halven cent (f 204 861,70⁵), dat der IIIde afdeeling verminderd met twee en dertig duizend zehonderd vijf en veertig gulden acht en twintig cent (f 32 745,28), dat der IVde afdeeling verminderd met eenhonderd twaalf duizend eenhonderd zestien gulden twee en veertig en een halven cent (f 112 116,42⁵) en dat der Vde afdeeling verminderd met zestig duizend gulden (f 60 000).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten,

Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Marine,

(63. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Bijgevoegd wetsontwerp strekt:

1°. tot verhooging van die artikelen der Marine-begroting voor het dienstjaar 1901, welke ontoereikend zijn bevonden;

2°. tot aanwijzing op den dienst van 1901 van eenige vordeeringen, behoorende tot het afgesloten dienstjaar 1900;

3°. tot vermindering van andere artikelen dier begroting, waarop werd overgehouden; een en ander in dier voege dat het eindcijfer der begroting onveranderd blijft.

Tot toelichting van de voorgestelde verhoogingen, tusschenvoegingen en verminderingen moge het volgende strekken.

Artikel 1.

Art. 14. Het tekort op dit artikel is een gevolg van de omstandigheid, dat voor materieel (pantserplaten) voor Hr. Ms. pantserschip *de Ruyter* ruim f 20 000 boven de daarvoor uitgetrokken bedragen moest worden besteed, terwijl het loon voor dagelijksch toezicht op den bouw mede een hooger bedrag vorderde.

Bovendien hebben de bij de firma YARROW AND Co. gebouwde torpedobooten *Ophir*, *Pangrango* en *Rindjani*, door eenig noodzakelijk bijwerk, te zamen ruim f 5000 meer gekost dan daarvoor was toegestaan.

In verband daarmee wordt voorgesteld het artikel met f 27 000 te verhoogen.

Art. 17. Na de verhooging met een bedrag van f 18 090, die het artikel bij de wet van 30 December 1901 (*Staatsblad* n. 311) onderging, hebben de navolgende omstandigheden medegewerkt om het tekort van f 157 000, waarmede verhooging van het artikel thans gevraagd wordt, te doen ontstaan.

In de eerste plaats werd bij de proeftochten van Hr. Ms. pantserschip *Koningin Regentes* eene vaartsnelheid bereikt van 16,91 geogr. mijlen, tegenover eene gecontracteerde vaart van 16 geogr. mijlen, zoodat aan de Koninklijke Maatschappij de Schelde te Vlissingen, als contractante van de vervaardiging van de stoomwerktuigen, eene premie moest worden uitbetaald van f 50 000.

In de tweede plaats eischen de voorzieningen aan de stoomwerktuigen en ketels van de defensievloot en de schepen voor algemeenen dienst een bedrag, dat de bij de begroting toegestane som van f 140 000 met ruim f 73 000 deed overschrijden. Die voorzieningen waren alle van zoo dringenden aard, dat, om geen stagnatie in den dienst te veroorzaken, eene spoedige uitvoering onvermijdelijk was.

Ook het onderdeel voor machinekamerbehoefte leverde door aanzienlijk meerdere behoefte dan geraamd was een tekort van nagenoeg f 33 000, terwijl een gering overschot op onderdeel a. „werktuigen voor nieuwe schepen” nagenoeg opweegt tegen de hoogere uitgaven, die voor aanschaffing van nieuwe stoomwerktuigen voor schepen in en buiten dienst gevorderd werden.

Art. 19. Het tekort op dit artikel wordt veroorzaakt door hoogere kosten aan herstellingen en onderhoud van de in Oost-Indië aanwezige oorlogsbodems van moderne constructie, dan bij de begroting was geraamd.

Art. 67. Ten gevolge van de tijdelijke bestemming van het loodtransportvaartuig *de Schelde*, dat in het 3de loodsdistrict dienst deed, voor het 4de en 5de district wegens het zinken in Januari 1901 van het aldaar dienstdoende transportvaartuig *Zeemeeuw*, moet, wegens de ontstentenis van een zoodanig vaartuig in het 3de district, in afwachting van de gereedheid van het nieuw in aanbouw zijnde transportvaartuig, van particuliere sleepbooten worden gebruik gemaakt, ter voorziening in de periodieke aflossing van het personeel der lichtschepen, zoomede voor de verwisseling van de lichtschepen in laatstgenoemd district. Die diensten kunnen niet worden verricht door de als tijdelijk transportvaartuig voor het 3de district aangewezen stoomkanonneerboot *Dog*, terwijl op de daaruit voortvloeiende kosten bij de begroting voor 1901 niet is kunnen worden gerekend. Bovendien eischten de inventaris-goederen voor de lichtschepen meerdere aanvulling dan kon worden voorzien, en eischten de uitbreiding ten aanzien van de uitlegging van lichtboeien en van de gasverlichting, zoomede meerdere behoeften voor de verlichtingen hogere uitgaven. Aan voormelde redenen is het tekort op het artikel in hoofdzaak toe te schrijven.

De aangevraagde verhooging bedraagt f 17 500.

Artikel 2.

De vorderingen betreffende het afgesloten dienstjaar 1900, waarvan de verevening uit hoofde van gebrek aan fondsen of niet tijdige ontvangst van bewijsstukken moest achterwege blijven, zijn gebracht onder de navolgende artikelen:

Art. 14 a. Premie aan de firma YARROW AND Co. te Londen, voor behaalde meerdere vaartsnelheid met de torpedobooten *Ophir*, *Pangrango* en *Rindjani*, dan waarvoor gecontracteerd was. In verband met het bepaalde in het contract kwam aan genoemde firma wegens meerder behaalde vaartsnelheid bij de proeftochten eene premie toe van £ 600, voor elke boot of van £ 1800 in totaal.

Aangezien de proeftochten in 1901 hadden plaats gehad, werden bij het Departement van Marine deze meerdere betalingen op den dienst van 1901 aangewezen, uitgaande van het denkbeeld, dat het recht op de premiën eerst in dat jaar ontstond. De Algemeene Rekenkamer was echter een ander gevoelen toegegaan; zij vermeende dat de dienst van 1900 met deze uitgave moest worden belast, omdat bijbetalingen van den onderhavigen aard, op grond van art. 1 der wet van 10 Februari 1844 (*Staatsblad* n°. 6) tot hetzelfde dienstjaar behooren als de betalings-termijnen voor den bouw der booten, namelijk het dienstjaar 1900. De door de Algemeene Rekenkamer verlangde aanwijzing ten laste van 1900 was evenwel niet mogelijk, uithoofde de vereischte fondsen niet beschikbaar waren en de tijd ontbrak daarin alsnog bij de wet te doen voorzien. Ten gevolge daarvan wordt de tot het dienstjaar 1900 behorende vordering, groot f 21 747, op den dienst 1901 aangevraagd.

Art. 19 a, 31 a en 41 a. In den aanvang van het jaar 1902 werden van den commandant der zeemacht en chef van het departement der marine in Nederlandsch-Indië nog eenige declaratiën ontvangen wegens bij voorschot betaalde, over het jaar 1900 verschuldigde vracht van goederen, bestemd voor Hr. Ms. pantserdekschepen *Koningin Wilhelmina der Nederlanden*, *Holland* en *Friesland*, zoomede voor Hr. Ms. pantserschip *Piet Hein* en welke dus niet meer ten laste van den dienst van 1900 konden gebracht worden. De tijdig ingediende declaratie wegens aangekochte victualie ten dienste van Hr. Ms. pantserschip *Koningin Wilhelmina der Nederlanden* en Hr. Ms. pantserschip *Piet Hein* moest wegens gebrek aan fondsen op den dienst van 1900 tot een bedrag van f 17 203,01 onafgedaan blijven, aangezien wettelijke voorziening in de maand December 1901 niet meer mogelijk was.

Ten einde de verevening van de betaalde bedragen mogelijk te maken, worden voormelde vorderingen, resp. groot f 114,70^s, f 51,71 en f 17 203,01, ten laste van de begroting van 1901 thans afzonderlijk op bovengenoemde artikelen opgebracht als betreffende den dienst 1900.

Artikel 3.

Art. 16. De lagere prijzen, bedongen voor de aanschaffing van Armstrong-lanceerinrichtingen voor de *de Ruyter* dan waarop bij het opmaken der begroting gerekend was, deed op dit artikel een overschot ontstaan van f 10 000, ten gevolge waarvan

wordt voorgesteld een bedrag van f 5000 te gebruiken voor overschrijving op andere artikelen.

Art. 20. Het overschot op dit artikel, ad f 10 170, is ontstaan doordat meerder arbeidsloon voor andere diensten is uitgegeven dan waarop gerekend was, en welke bedragen bij overdracht van bezwaar weder ten bate van het artikel zijn gekomen.

De voorgestelde overschrijving belooft f 10 000.

Art. 33. Ten gevolge van niet voldoende toeloop van recruten ontbrak gedurende 1901 voortdurend ongeveer een 100-tal manschappen aan de sterkte van het korps mariniers, waardoor voornamelijk de betalingen aan soldijen enz. beneden de raming bleven en een overschot ontstond van pl. m. f 15 400.

Voorgesteld wordt van dit bedrag f 15 000 te gebruiken voor overschrijving.

Art. 41. Het overschot op dit artikel, groot f 26 600, is hoofdzakelijk te wijten aan groter restitutie uit de koloniale geldmiddelen wegens overname van restanten victualie, in Oost-Indië aangebracht door Nederlandsche oorlogsschepen, dan waarop bij de raming kon worden gerekend.

De voorgestelde vermindering belooft f 26 000.

Art. 45. De raming van dit artikel kan slechts geschieden op grond van de uitkomsten van voorafgaande jaren.

De betalingen toch zijn afhankelijk van den gezondheidstoestand bij de zeemacht in het algemeen en van het al of niet voorkomen van epidemieën. Aangezien voor het jaar 1901 minder voor kosten van verpleging is uitgegeven dan geraamd was, bedraagt het overschot op dit artikel ± f 9400, ten gevolge waarvan wordt voorgesteld een bedrag van f 9000 te benutten voor overschrijving.

Art. 55. De raming van dit artikel houdt onmiddellijk verband met de geraamde opbrengst der loodsgelden. Die opbrengst bleef over 1901 door mindere scheepvaart dan waarop gerekend was, f 173 469 beneden de raming.

Door deze omstandigheid ontstaat op het artikel een overschot van ± f 93 800, waarvan f 93 000 wordt voorgesteld te gebruiken voor overschrijving op andere artikelen.

Art. 58. Daar de gunstige weersgesteldheid een minder gebruik toeliet van sleepbooten voor het vervoer van loodsen of voor het voorstoomen der schepen bij wijze van loodsdienst, bleef de uitgaaf voor huur van sleepbooten ongeveer f 9300 beneden de raming; van dat bedrag wordt eene som van f 9000 voor overschrijving voorgesteld.

Art. 61, onderdeel b. In verband met den nog aanwezigen voorraad materieel bij het algemeen betonningsmagazijn te Enkhuizen, kon in 1901 met eene mindere aanschaffing worden volstaan dan geraamd. Daaraan is het overschot van f 11 637 toe te schrijven. De voorgestelde vermindering bedraagt f 10 616,42^s.

Art. 65. Mindere uitgaven voor onderhoud der betonning dan geraamd, zijn de oorzaak van het overschot op dit artikel ad pl. m. f 17 678. Op grond van te voorziene mindere behoefte werd het artikel bij de begroting voor het dienstjaar 1902 reeds f 10 000 lager geraamd.

Van het voormelde overschot wordt een bedrag van f 17 000 voor overschrijving voorgesteld.

Art. 72. Doordien reeds sedert het in behandeling komen der nieuwe Pensioenwet aan een niet onbelangrijk aantal militairen der zeemacht vergunning werd verleend om in dienst te blijven tot tijd en wijle die wet zou zijn ingevoerd en vermits verder de bedragen der in 1901 verleende pensioenen in meerdere mate beneden die der verstorven zijn gebleven dan waarop was gerekend, ontstond een overschot op dit artikel, groot pl. m. f 60 500, waarvan tot overschrijving op andere artikelen wordt voorgesteld f 60 000 te gebruiken.

Een overzicht der voorgedragen verhoogingen, tusschenvoegingen en verminderingen van artikelen wordt hiernevens gevoegd.

De Minister van Marine,

KRUYSS.